

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: „Javaslat a 66/401/EGK, 66/402/EGK, 2002/54/EK és 2002/57/EK irányelveket módosító tanácsi irányelvre a külső országokban termesztett vetőmagok hivatalos felügyelet mellett végzett vizsgálatáról és egyenértékűségéről”

(COM(2004) 263 végleges – 2004/0086 CNS)

(2005/C 74/10)

2004. április 29-én a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 37. cikkelye alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció, amelynek az volt a feladata, hogy a Bizottság munkáját előkészítse ezzel a témával kapcsolatban, 2004. július 6-án fogadta el véleményét. A munkacsoport nélküli előadó **Gilbert BROS** volt.

A 2004. szeptember 15-16-án tartott, 411. plenáris ülésén (szeptember 15-i ülés) az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 85 szavazattal, 1 ellenében és 3 tartózkodás mellett az alábbi véleményt elfogadta.

1. Bevezetés

1.1 Az 1998-2003 közötti időszakban az Európai Bizottság felhatalmazta a tagállamokat, hogy a vetőmagok értékesítéséről szóló közösségi jogszabály alapján végezzenek ideiglenes kísérletet a vetőmagok mintavételezéséről és vizsgálatáról. Az eredmények elemzésekor a következőkre derült fény:

- adott körülmények között egyszerűsíteni lehet a vetőmagok hivatalos minősítési eljárását anélkül, hogy jelentősen csökkenne a magvak minősége a vetőmagok hivatalos mintavételezési és vizsgálati rendszerében elérhető képest;
- a hivatalos felügyelet mellett végzett szántóföldi fajtavizsgálatot a minősített magvak termesztésével kapcsolatban ki lehetne terjeszteni minden terményre;
- a hivatalos felügyelők által ellenőrzött és megvizsgált területek arányát csökkenteni lehetne.

1.2 A nemzetközi kereskedelemben (OECD-rendszer) forgalmazott vetőmagokra alkalmazandó szabályok módosításait elfogadták. A vetőmagok közösségi egyenértékűségét a külső országokban betakarított magvakhoz képest minden olyan magfajta ki lehetne terjeszteni, amely megfelel a vetőmagok értékesítésére vonatkozó különféle közösségi irányelvekben lefektetett jogi és vizsgálati követelményeknek.

1.3 Az EGSzB az Európai Bizottság javaslatát nemcsak a javasolt jogszabályok fényében kívánja vizsgálni, de a vetőmagvak magas minőségi követelményeire és a növényegészségügyi kérdésekre is tekintettel.

2. A Bizottság javaslata

2.1 Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a hivatalos felügyelet mellett végzett vizsgálati kísérletek idejét 2005. március 31-ig hosszabbítsák meg (98/320/EK határozat) annak érdekében, hogy az ennek a határozatnak megfelelő módon termesztett vetőmagok értékesítésének közösségi feltételei megmaradjanak, mialatt az új rendelkezések alkalmazása (az irányelvek megvalósítása) folyik.

2.2 Ugyanakkor a 66/401/EGK (a takarmánynövények vetőmagjainak értékesítése), a 66/402/EGK (a gabonamagvak értékesítése), a 2002/54/EK (a cukorrépa-félék magjainak értékesítése) és a 2002/57/EK (az olaj- és rosttartalmú növények magjainak értékesítése) irányelveket a kísérletek végkövetkeztéseinek megfelelően kell igazítani, és az alábbi módosításokat kell beiktatni:

- a különféle vetőmag-kategóriák hivatalos felügyelet mellett végzett vizsgálatának bevezetése;
- A hivatalos felügyelet mellett végzett vizsgálat (a szántóföldön vagy egy magvizsgálati laboratóriumban, a vetőmagok minősítéséért felelős nemzeti szervezet engedélyével végzett vizsgálat) fogalmának meghatározása;
- minősítési célból végzett mintavételezés hivatalosan vagy hivatalos felügyelet mellett végezhető. A magvak mintavételezésének körülményei meg vannak határozva (képesítés, a mintavételezési gyakorlatok ellenőrzése és szankciós szabályok);
- az egyenértékűség elvét ki lehet terjeszteni a külső országokban termesztett vetőmagokra, amelyek megfelelnek a közösségi feltételeknek és követelményeknek (vizsgálati és minősítési rendszer).

3. Általános megjegyzések

3.1 Az Európai Bizottság javaslatának fő célja a felügyeleti eljárások egyszerűsítése a vetőmagtermesztésben. A felügyeleti küldöttség már számos tagállamban bejártatott gyakorlat. Az EGSzB ezért támogatja az Európai Bizottságnak ezt a kezdeményezését. Szeretné azonban hangsúlyozni, hogy az Európai Bizottságnak új irányelvet kellett volna benyújtania, amely a négy szóban forgó irányelv lényeges részeit tartalmazza, ez érthetőbbé tette volna a módosításokat, és gondoskodott volna arról, hogy a kérdéses intézkedések összehangolása is következetesen történjen.

3.2 Az Európai Bizottság határozata a hivatalos felügyelet melletti vizsgálat kísérletéről 2004. július 31-én hatályát veszti. A Bizottság jogszabályjavaslatának együttdöntési eljárása alatt tehát erről nincs érvényben jogszabály. Az EGSzB ezért felkéri az Európai Bizottságot, hogy módosítsa 98/320/EK határozatát úgy, hogy ilyen jogi űr ne keletkezhesen.

3.3 Az Európai Bizottság azt is javasolja, hogy a kísérleti szakaszt 2005. március 31-ig hosszabbítsák meg annak érdekében, hogy a kérdéses irányelvek módosításait meg lehessen valósítani. Az EGSzB hangsúlyozni szeretné, hogy ez a határidő túl rövid, mivel a megvalósításhoz körülbelül tíz hónap szükséges. Az EGSzB ezért azt javasolja, hogy a határidőt 2005. július 31-ig hosszabbítsák meg.

3.4 Az EGSzB nincs abban a helyzetben, hogy kifejtse nézetét a szántóföldi fajtavizsgálatok technikai adatainak (pl. a mintavételezési arány változásának) vagy a szükséges laboratóriumi minták számának helyénvalóságáról. Hangsúlyozza viszont, hogy az összes tagállammal közös nevezőre kell jutni. A tartományként megadott adatokat ezért inkább minimális mintavételezési százalékként kellene meghatározni.

3.5 Ha a hivatalos felügyeletet arra felhatalmazott személyekre bízják, az hatékonyabbá teheti az eljárást. Az Európai Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy a minősítés felügyeleti rendszere továbbra is hatékonyan működjön. Az Európai Bizottság jelenleg közösségi szinten összehasonlítási tesztek végzését és gyakorlatokat cserél. Az effajta tevékenységekre elkülönített összeg (5–600 000 EUR) a célkitűzések fényében nem elegendő. Az EGSzB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy további pénzügyi forrásokat bocsásson ezeknek a – felügyeleti rendszerek harmonizálására irányuló – intézkedéseknek a rendelkezésére.

3.6 Az EGSzB arra kíván rámutatni, hogy az EU az új tagországokkal folytatott csatlakozási tárgyalások során a jegyzékben nem szereplő fajták esetében – mivel azok nem felelnek meg a Közösség kívánalmainak – átmeneti időszakokban állapodott meg. Az EGSzB felhívja az Európai Bizottság figyelmét ezekre a fajtákra, amelyeket csak az érintett országokban szabad forgalmazni (Ciprus, Lettország, Málta és Szlovénia). Ezt a mentességi

időszakot további biztosítékokkal kell kiegészíteni, például a minta méretére vagy a hélazab (*Avena fatua*) jelenlétére vonatkozóan.

3.7 Az EGSzB felhívja az Európai Bizottság figyelmét a gyenge minőségű vetőmagszállítmányok értékesítéséről folyó, tagállamok közötti vitákra. Az Egységes Piac megvalósításának befejező szakasza ezenkívül biztosítja a termesztoők számára a vetőmagszállítmányok nyomon követhetőségét, valamint a minősítő intézetek és a vetőmagtermesztés közötti hatékony koordinációt.

3.8 Az egyenértékűség hatókörének külső országokra való kiterjesztésével – és ezáltal az OECD-szabályok betartásával – kapcsolatban az EGSzB rámutat, hogy az Európai Bizottságnak kölcsönös egyenértékűségről kell tárgyalnia a külső országokkal. Az egyenértékűséget egyező szabványokra kell alapozni. Hasonlóképpen a minőségmegtartási felügyeleti rendszerek egyenértékűségét is meg kell követelni ahhoz, hogy a minőség szintje mindenütt azonos legyen.

4. Következtetések

4.1 Az EGSzB támogatja az Európai Bizottság javaslatát, amely afelé vezet, hogy a felügyeleti eljárások egyszerűbbek legyenek, ugyanakkor a vetőmagtermesztés megkövetelt minőségi szintje nem csökken. Az EGSzB azonban hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak továbbra is elemeznie kell a felügyeleti rendszerek teljesítményét.

4.2 Jogi szempontból nézve az EGSzB hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak ki kellett volna használnia az alkalmat egy olyan jogszabály előterjesztésére, amely az összes olyan irányelvet egyesíti, amely a gabonafélék, a takarmánynövények, a cukorrépa-félék és az olajtartalmú növények magjainak értékesítésével foglalkozik.

4.3 Az EGSzB úgy véli, hogy a kért, 2005. március 31-i hosszabbítás nem hagy elegendő időt az irányelvek nemzeti törvények általi megvalósítására. Azt javasolja ezért, hogy a határidőt 2005. július 31-ig hosszabbítsák meg.

Brüsszel, 2004. szeptember 15.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Roger BRIESCH